

мер справи, сторінку справи – підтверджує його наявність як фізичної реалії, воно запрошує до перевірки достовірності, автентичності його надання користувачеві через документальну публікацію).

Цей перелік їх не є вичерпним, але його можна вважати базовим для врахування при підготовці он-лайнних виставок.

Сергій Антоненко

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТ У ФОНДАХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПАРЛАМЕНТУ УКРАЇНИ

Технічні засоби обробки інформації Верховної Ради Української РСР у 1990 р. склалися з понад 200 друкарських машинок і мало-потужної копіювальної техніки. Комп'ютеризованої інформаційно-аналітичної обробки даних не існувало. Інформація зберігалася лише на паперових носіях. Фонди і потоки інформації, потрібні для належного інформаційно-аналітичного забезпечення законотворчого процесу, були мізерними. В процесі опрацювання, обговорення та внесення змін до законодавства кожний законопроект повністю передруковувався в середньому по дев'ять разів, стенограми засідань надавались із затримками, оскільки багато часу витрачалося стенографістами на їхнє опрацювання. Технологічний цикл проходження законопроекту від дати його реєстрації до оприлюднення прийнятого закону (дати публікації) у «Відомостях Верховної Ради України» становив у середньому понад 90 днів.

Упродовж понад 20 років спільними зусиллями фахівців підрозділів Верховної Ради України, Національної академії наук України, Національної академії правових наук України, Дослідницької служби Конгресу США, інших учасників проекту паперові технології щодо створення, опрацювання, зберігання та доступу до документів в інформаційних фондах парламенту України було змінено на електронні.

Створення електронних фондів нормативно-правової інформації та забезпечення вільного доступу до них відбувалося за Концепцією правової інформатизації України, розробленою робочою групою при парламенті держави в 1995 р. на виконання постанови Президії Верховної Ради України від 26.12.1994 № 308/94-ПВ «Про організацію роботи по формуванню єдиної системи правової інформації в Україні».

Постановою № 18/7 від 18 лютого 1999 р. Президії Академії правових наук України «Про хід виконання рішень Президії АПРН України про створення Центру правової інформатики Академії» в структурі

Київського регіонального центру Академії для виконання зазначених вище завдань було створено відповідний відділ – Центр правової інформатики.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України № 671 від 21 червня 2001 р. у складі Академії правових наук України (з 2010 р. – Національної академії правових наук України) створили Науково-дослідний центр правової інформатики з правами науково-дослідного інституту (НДЦПІ НАПрН України).

Формування та підтримка у актуальному стані з щоденним оновленням електронних фондів нормативно-правової інформації парламенту відбувається спільними зусиллями відділів баз даних нормативно-правової інформації Управління комп'ютеризованих систем Апарату Верховної Ради України та системної інформатизації законотворчої діяльності Науково-дослідного центру правової інформатики Національної академії правових наук України в межах виконання науково-дослідних робіт та на основі спільних планів робіт науково-дослідного центру правової інформатики Національної академії правових наук України з Управлінням комп'ютеризованих систем Апарату Верховної Ради України, затверджених керівництвом Апарату Верховної Ради України та Національної академії правових наук України.

Нині електронні фонди нормативно-правової інформації парламенту України разом з документами Верховної Ради містять інтегровані за єдиною технологією документи (понад 415 тис.) Президента, Кабінету Міністрів, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади (за весь період їхньої діяльності), для яких здійснюється щоденний контроль за чинністю та змінами, реалізується система гіперпосилань, надається доступ користувачів до них через внутрішню мережу та Інтернет. Щоденно обробляється та вноситься до цих фондів близько 100 нових документів.

Народні депутати, працівники органів Верховної Ради України та структурних підрозділів її апарату мають повний відкритий доступ до документів електронних фондів нормативно-правової інформації через внутрішню мережу (Інтранет), що об'єднує близько 12 будівель, має понад 40 серверів, 2200 робочих місць, обладнаних сучасною комп'ютерною технікою та розробленим програмним забезпеченням.

Офіційний веб-сайт парламенту України є першим і найкращим офіційним сайтом серед органів державної влади, через який відбувається в безоплатному режимі доступ до електронних фондів нормативно-правової інформації.

Кількість користувачів, які щоденно відвідують розділ «Законодавство України» на веб-сайті парламенту www.rada.gov.ua, постійно збільшується: з 2 тис. у день (у 2000 р.) до 100 тис. (у 2010 р.), а у 2011–2012 рр. максимальне значення досягало позначки 350 тис. користувачів у день.

Загальна кількість користувачів, які відвідали розділ «Законодавство України» на офіційному веб-сайті парламенту, склало за показниками Google Analytics з початку 2008 р. понад 36 млн. 400 тис. чоловік, кількість відкритих сторінок за цей період склало понад 806 млн. 200 тис. Інтернет-доступ до ресурсу zakon.rada.gov.ua відбувається з 13553 міст 218 країн світу.

У 2010 р. Управлінням комп'ютеризованих систем Апарату Верховної Ради України за участю представників Науково-дослідного центру правової інформатики НАПрН України, інститутів телекомунікацій і глобального інформаційного простору, кібернетики ім. В. М. Глушкова, математичних машин і систем НАН України, Інституту законодавства Верховної Ради України, Українського мовно-інформаційного фонду, інших установ, з урахуванням кращого світового досвіду та рекомендацій, викладених у звітах про світові електронні парламенти та рекомендаціях Глобального центру інформаційно-комунікаційних технологій у парламенті при Міжпарламентському Союзі та Департаменті з питань економічних і соціальних справ ООН, здійснено детальний аналіз розроблених упродовж 1990–2010 рр. інформаційно-аналітичних систем парламенту України та нормативних і нормативно-правових актів, що регулюють їхнє функціонування, а також визначено пріоритети розвитку на 2010–2015 рр. Результати виконаної роботи доповідалися на спільних засіданнях із Державним комітетом інформатизації, Управлінням стратегії розвитку інформаційних ресурсів та технологій Кабінету Міністрів України, де набули відповідної підтримки.

За результатами вказаної роботи розроблено проект постанови Верховної Ради України «Про затвердження Програми інформатизації законотворчого процесу у Верховній Раді України на 2010–2015 роки» № 6633, зареєстрований депутатом С. О. Довгим 01.07.2010 р., та затверджено наукову тему НДЦПІ НАПрНУ на 2011–2015 рр. «Розроблення інформаційно-аналітичних підсистем електронного парламенту України».

Постановою Верховної Ради України від 5 липня 2012 р. № 5096-VI затверджено доопрацьовану Програму інформатизації законотворчого процесу на 2012–2017 рр.

Виконання плану заходів щодо її реалізації сприятиме подальшому розвитку та удосконаленню інформаційних відносин у суспільстві, зокрема побудові єдиної державної системи правової інформації, в якій електронні фонди нормативно-правової інформації парламенту, президента, уряду, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади будуть поєднані між собою єдиними технологіями ведення, представлення, опрацювання, зберігання, актуалізації та оприлюднення нормативно-правової інформації на офіційних веб-сайтах цих органів влади, а впровадження та використання електронного цифрового підпису надасть юридичну силу електронним документам.